КРЫВІНКА

САКАВІК
№5 (286)
2022 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

ПЕРАВОЗ

ПРАЗ ДЗЬВІНУ ХОДЗІЦЬ НОВАЯ МАТОРКА

Напрыканцы мінулага года выявілася, што ўсе апошнія гады перавоз праз Дзьвіну ў Бешанковічах ажыццяўляўся самаробнай драўлянай лодкай. Пракуратура такі перавоз забараніла.

По даследванню пракуратуры, лодка, якой перавозілі людзей, не адпавядала патрабаванням бяспекі. Прычым, згодна з наяўным суднавым білетам тэхнічны агляд судна неабходна было правесці яшчэ ў маі 2010 года — г.зн. тады, калі і была арганізавана лодачная пераправа.

Атрымліваецца, што цэлых 11 гадоў людзей перапраўлялі праз адну з найбуйнейшых рэк Беларусі на небяспечным плаўсродку. Між тым, у матэрыяле Onliner аб гэтай пераправе лодачнікі сцвярджалі, што тэхагляд лодкай пройдзены, выратавальныя камізэлькі для пасажыраў былі ў наяўнасці.

Па дадзеных жа Віцебскай транспартнай пракуратуры, плаўсродак прыводзіўся ў рух пры дапамозе падвеснага матора, тады як фактычна з'яўляўся веслярным і павінен быў кіравацца вёсламі. Калі меркаваць па фотаздымках, гэта сапраўды была звычайная пласкадонка. Маторам яе аснасцілі, як піша раёнка, зноў жа ў тым самым 2010 годзе.

Напярэдадні хадзілі чуткі, што Бешанковіцкі камунгас пералічыў грошы за катар. Але па факце катар аказаўся вялікай маторнай лодкай.

Але ж: пажадаем ёй шчаслівага плаваньня!

Г.Станкевіч

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

ЯК ПРАЦУЕ СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА ВІЦЕБСКАЙ ВОБЛАСЦІ

18-га сакавіка 2022 года у Глыбокім Лукашэнка сабраў нараду па пытаннях развіцця аграпрамысловых аб'яднанняў Віцебскай вобласці.

На неабходныя параметры развіцця аграаб'яднанні пакуль не выйшлі. "Ні ў вытворчай частцы (ураджай, корм, мяса, малако, загрузка вытворчасцей), ні, самае галоўнае, у эканамічнай і фінансавай (прыбытак і рэнтабельнасць, экспарт, абслугоўванне даўгоў) вы не выйшлі. Лічу такое становішча вельмі ненармальным, што ў цэлым па ўсіх аб'яднаннях за мінулы год атрымана страта ад рэалізацыі", - сказаў беларускі лідэр.

Вам "даравалі, спісалі, далі адтэрміноўкі, растэрміноўкі, адкрылі спецрахункі, працэнты гасім і да таго падобнае. Наступіў час пытаць за вынік... Што тычыцца вас, вы сур'ёзна завінаваціліся краіне і бюджэту. І прама скажу: жалезна вы павінны вяртаць тыя сродкі, якія ў вас уклалі і аказалі вам падтрымку."

Палова арганізацый працуе з адмоўнай рэнтабельнасцю. Выраслі пратэрмінаваныя даўгі, квітнеюць пасярэднікі і схемы выдачы шматгадовых авансаў з боку перапрацоўшчыкаў у карысць неэфектыўных гаспадарак.

Ёсць і факты затрымак заробку радавым работнікам. "Пра гэта я вас папярэджваў асобна. І на гэты конт размова апошняя", - папярэдзіў Лукашэнка.

Камітэт дзяржкантролю адзначае большую цякучасць кадраў у АПК Віцебскай вобласці. Палова кіраўнікоў мае стаж працы менш за тры гады. "У вашых аб'яднаннях не хапае дзясяткаў заатэхнікаў, аграномаў, ветурачоў і іншых патрэбных спецыялістаў. А мы ж дамаўляліся, што пры аб'яднанні будуць створаны брыгады спецыялістаў, асабліва ветэрынарных урачоў і яны будуць абслугоўваць прадпрыемствы, якія ўваходзяць у вашыя інтэграцыйныя аб'яднанні, - нагадаў Аляксандр Лукашэнка".

- Не вырашым кадравае пытанне, не вырашым пытанні вытворчай дысцыпліны і іншых выглядаў дысцыпліны - ніякіх праблем мы не вырашым".

Віцебскія Весці

ПРАЛЕСКІ

На халоднай зямлі
плямкі жоўтыя зь венчыкам сінім
сярод рваных сьнягоў,
глухамані, ваўчыных сьлядоў...
Хто прынёс вас сюды,
ахрысціў непаўторным хто імем?
Хто прыдумаў вас, краскі
зямлі нескаронай дзядоў?

Калі ледзь сакавіцкае сонца
растопіць аковы,
калі толькі нябёсы
апрануць глыбокую сінь,
вы шукаеце ўзгоркі,
курганы, старыя акопы,
каб узьняць горды сьцяг свой
паўсюль, куды вокам ні кінь.

Вы трымаеце мужна
вятроў штармавыя атакі,
і аблогу сьнягоў,
атачэньне шалёнай вады.
І пад коламі гінеце,
быццам пад тракамі танкаў,
але сьцяг не спускаеце
ў страшныя нашы гады.

Вы - Свабоды глыток,
вас ірваць і таптаць не павінны!
Асабліва цяпер,
калі побач шалее вайна.
Для мяне вы - штандар,
сьцяг геройскі маёй Украіны.
Няхай ведае, што
ў гэтай бітве
яна не адна.

Г.Станкевіч

Партал твайго горада: http://beshankovichy.by

УЛАДА

«КАРАЦЬ ГРАМАДЗЯН, ЯКІЯ ВЫКАЗВАЮЦЬ АНТЫВАЕННУЮ ПАЗІЦЫЮ, НЕЛЬГА»

«І я хачу, каб хутчэй спыніўся канфлікт гэты. За гэта людзей саджаць нельга, за гэта караць людзей нельга.»

Пра гэта А.Лукашэнка заявіў у інтэрв'ю японскаму тэлеканалу TBS. Размова адбылася 17 сакавіка. Змантіраваная версія інтэрв'ю выйшла 19 сакавіка на тэлеканале «Беларусь 1». У тэкставай версіі на сайце Аляксандра Лукашэнкі гэтага няма.

Журналіст Шыгеноры Канехіра расказаў Лукашэнку, што яго здымачнай групе ўдалося пагутарыць з жыхарамі Мінска і большасць з іх выказваліся за хутчэйшае заканчэнне вайны ва Украіне.

«Адна жанчына сказала, што не баіцца перад камерай выказаць сваё меркаванне, нават калі яе пасадзяць за гэтыя словы. Яна хоча, каб усё гэта спынілася», – адзначыў журналіст.

«За што яе саджаць? І я хачу, каб хутчэй спыніўся канфлікт гэты. За гэта людзей саджаць нельга, за гэта караць людзей нельга. Я не ведаю чаму, можа, вы не зусім зразумелі гэтую жанчыну?» – адказаў Лукашэнка.

Але ж саджаюць. Вось ужо каторыя суткі пакутуе за кратамі Барыс Хамайда. А ўсяго за супрацьваенныя выступленні пакараны больш за 800 чалавек.

"Народная Воля"

ПАМЯЦЬ

З НЕБЫЦЦЯ ВЕРНУТА ЯШЧЭ АДНО ІМЯ

Краснадарскай пошукавай арганізацыяй «Кубанскі Плацдарм» падчас правядзення планавых пошукавых работ на тэрыторыі Краснадарскага краю ў 2021-2022 гадах былі знойдзены і абследаваны месцы падзення двух знішчальнікаў І-16, знойдзены астанкі пілотаў. Пошукавікам удалося знайсці нумарныя дэталі самалётаў, якія дапамаглі ўстанавіць імёны лётчыкаў і абставіны іх гібелі. Былі знойдзены малодшы лейтэнант Кавалёнак Сцяпан Сымонавіч і лейтэнант Грачоў Пётр Рыгоравіч.

Малодшы лейтэнант Кавалёнак Сцяпан Сымонавіч нарадзіўся ў 1917 годзе ў вёсцы Крывое Бешанковіцкага раёна Віцебскай вобласці Беларускай ССР. Абараняў Радзіму пілот у 116 знішчальным авіяпалку 295 знішчальнай авіядывізіі 5-й паветранай арміі на знішчальніку І-16 № 7826 (Матор М-25 № 1935). 12 лютага 1943 года ён не вярнуўся з задання. За свае баявыя заслугі быў узнагароджаны ордэнам Чырвонай Зоркі пасмяротна. Удалося высветліць, што маці лётчыка, Кавалёнак Стэфаніда Парфёнаўна, пражывала па вышэйназваным адрасе. Усім, каму вядома нешта пра родных і блізкіх загінулых, просьба звяртацца ў Асацыяцыю пошукавых атрадаў "Кубаньпошук".

Віцебскія Весці

ВАЙНА НА ЎКРАІНЕ

ХАРКАЎ, ЯКІ ЗМАГАЕЦЦА

У нямецкім часопісе «Spiegel» піша Сяргей Жадан, пісьменнік з сусветным імем, які і сёння жыве ў блакадным Харкаве.

Сяргей Жадан — самы папулярны пісьменнік ва Украіне — і да гэтага часу ў блакадным Харкаве. Тут ён звяртаецца да Захаду і звяртаецца да немцаў, каб убачылі гэтую вайну такой, якая яна ёсць.

Сяргей Жадан, 1974 года нараджэння, нарадзіўся на ўсходзе Украіны. Ён вывучаў нямецкую мову, атрымаў доктарскую ступень па ўкраінскаму футурызму і цяпер з'яўляецца самым папулярным украінскім пісьменнікам. Яго раман «Вынаходніцтва джаза ў Данбасе» быў названы BBC «Кнігай дзесяцігоддзя». Яго зборнік паэзіі «Антэна» быў нядаўна выдадзены ў выдавецтве Suhrkamp у Германіі. Жадан жыве ў Харкаве.

Шаноўныя еўрапейцы, не майце ілюзій.

Мае сябры былі абстраляныя ў чацвер у Харкаве з расейскага «Града» — рэактыўнай сістэмы залпавага агню. За некалькі дзясяткаў метраў узарваўся снарад, а затым трапіў у машыну, якая стаяла за імі. Калі б яны былі на пяць секунд павольней, яны б загінулі.

Яны не салдаты. Яны мастакі. Гарачыя маладыя артысты. Да вайны мелі свае выставы, жылі мастацкім жыццём. Пасля ўварвання рускіх яны засталіся ў горадзе і займаюцца добраахвотніцтвам, прывозяць у горад ежу і лекі і дапамагаюць мірнаму насельніцтву. Цяпер яны былі пад агнём.

У Харкаве на дадзены момант забіць можа каго заўгодна: расейцы хаатычна і бесперапынна бамбуюць горад, б'ючы па жылых кварталах, спальнях, школах, бальніцах, дзіцячых садках. Бамбёжку адчуваеш пастаянна. Гэта наша рэальнасць. Але горад не баіцца, ён працягвае сваё жыццё. Гэтае жыццё якраз адбываецца цяпер пад градам ракет.

Харкаў знаходзіцца зусім недалёка ад расейскай мяжы. Рускія войскі з'явіліся тут у першы ж дзень вайны. Здавалася, яны разлічвалі ўзяць горад хутка і з невялікім кровапраліццем. Таксама ў першы дзень на навакольных дарогах каля горада з'явіліся расійскія танкі. Іх расстралялі і спалілі.

У абед вуліцы пустыя. Абарона горада аказалася даволі эфектыўнай — рускія не змаглі пранікнуць у горад, а баявыя групы, якія здолелі прарвацца да Харкава, былі знішчаны. Горад не пацярпеў паражэння, бо здолеў ліквідаваць вялікую колькасць варожых войскаў. Не здолеўшы ўзяць горад штурмам, руская армія пачала атакаваць яго самалётамі і ракетамі.

Аднак над Харкавам яна страціла вялікую колькасць самалётаў. Цяпер яны ўжо не так часта лётаюць. Затое жылыя кварталы бамбяць, быццам расейцы хочуць адпомсьціць гораду, які не здаецца.

Горад працягвае функцыянаваць. Працуюць усе камунальныя службы, з усёй краіны паступае гуманітарная дапамога, паступова адбываецца эвакуацыя мірнага насельніцтва. Калі пакінуць убаку пастаянныя гукі абстрэлаў, горад можа выклікаць у вас адчуванне, што вы вядзеце нармальнае жыццё. Аднак на вуліцах ужо не так шмат мінакоў відаць. А разбураных будынкаў становіцца ўсё больш.

У абед вуліцы пустыя — харкаўчане рыхтуюцца да каменданцкай гадзіны. Уначы перыяды цішыні чаргуюцца з моцнымі выбухамі, а трывогі аб бамбаванні спрацоўваюць кожную гадзіну. Больш за ўсё пакуль што пацярпеў вялікі прыгарад Салтаўка, спальны гарадок — там расейцы проста знішчаюць сваімі ракетамі дамы. У мяне там ёсць сябры, якія ледзь пазбеглі смерці.

Раніцай я размаўляю са знаёмым святаром, які знаходзіцца там, у раёне найбольш моцнага абстрэлу, і пытаюся ў яго пра сітуацыю. «Вельмі добра», — адказвае ён. «Служба ў суботу?» — пытаюся. «Вядома, — кажа, — абсалютна».

Я не ведаю, як малююць гэтую вайну ў Германіі, як яе малююць, што пра яе кажуць. Але некалькі разоў я бачыў, як заходнія палітыкі гавораць пра тое, што НАТА не ўмешваецца ва ўкраінскі канфлікт. Так што не ў «вайну» ці «вайну з агрэсарам», а ў «канфлікт». Насамрэч, мяне гэта не здзіўляе.

За апошнія восем гадоў, пасля анэксіі Крыма, я часта бачыў, як грамадзяне Германіі, Францыі ці Швейцарыі шукаюць новыя спосабы не называць рэчы сваімі імёнамі. Напрыклад, не называць Расею «агрэсарам», не называць Пуціна «нягоднікам», не называць вайну ў Данбасе «расейска-ўкраінскай вайной». Мы бачылі, як заходнія дзяржавы працягвалі гандляваць з Крамлём і працягваюць гэта рабіць —пры гэтым губляючы прыгожыя словы пра «свабоду» і «дэмакратыю».

Я не ведаю, калі скончыцца гэтая вайна і якую цану нам давядзецца заплаціць за нашу перамогу. Але я хацеў бы сказаць некалькі слоў пра калектыўную адказнасць Захаду за ўсё, што тут адбываецца.

Вы занадта доўга і бессаромна вялі перамовы з віноўнікамі гэтай вайны. Вы доўга ваганіся паміж сваімі прынцыпамі і камфортам, забываючы пра ўсе партнёрскія абавязацельствы. Вы дазволілі расейскай прапагандзе заваліць вашу свядомасць хлуснёй пра «украінскіх нацыстаў» і «Грамадзянскай вайне ва Украіне» або «сацыяльным канфлікце». Вы нясеце за гэта адказнасць.

На маю думку, пасьля таго, што рабілі расейцы ў Марыупалі, Харкаве, Чарнігаве і іншых гарадах Украіны, кампрамісу з сёньняшняй Расеяй быць ня можа. Таму што гэта не вайна паміж расейскай арміяй і ўкраінскай арміяй. Гэта вайна паміж расейскай арміяй і ўкраінскім народам. Тое, што тут адбываецца — генацыд. Расейцы наўмысна і сістэматычна знішчаюць мірнае насельніцтва Украіны. Яны руйнуюць інфраструктуру, бамбяць школы, тэатры, музеі, цэрквы, жылыя дамы.

Гэта знішчэнне ўкраінскага народа. І за гэта расейцы будуць несці калектыўную адказнасць.

Тут трэба разумець адно: у гэтым канфлікце найбольш цярпяць тыя гарады, якія заставаліся лаяльнымі да Расеі нават пасля пачатку вайны 2014 года. Жыхары якіх адчувалі сваю прыналежнасць да Расіі і спрабавалі разлучыць рускі народ і Пуціна.

За апошнія тры тыдні Расея зрабіла ўсё, каб рускамоўныя ўкраінцы Усходу страцілі ілюзіі адносна насельніцтва Расейскай Фэдэрацыі. Нас забівае не абстрактны Пуцін, а асобныя грамадзяне краіны-атакавальніка, якія прыехалі сюды менавіта з гэтай мэтай — забіць нас. Іншай назвы для гэтага няма.

Крэмль можа выкладваць колькі заўгодна лухты пра «дэнацыфікацыю», але гэтая ідыёцкая хлусня губляе сэнс, калі бачыш разбамбаваны Марыупальскі тэатр.

Шаноўныя еўрапейцы, не майце ілюзій: гэта не лакальны канфлікт, які скончыцца заўтра.

Гэта трэцяя сусветная вайна. І цывілізаваны свет не мае права яе прайграць, калі ён сябе лічыць цывілізаваным і незалежным.

Пераклад з нямецкай мовы Г.Станкевіча

www.facebook.com/serhiy.zhadan

ЗДАРЭННЕ

ПРАВАЛІЎСЯ ПАД ЛЁД

14-га сакавіка ў 16-25 ратавальнікам паступіла паведамленне аб тонучым чалавеку ў рацэ Дзвіна паблізу вуліцы Савецкай у гарпасёлку Бешанковічы. Да месца паведамлення былі неадкладна накіраваны два аддзяленні пажарнай аварыйна-выратавальнай часці №1 Бешанковіцкага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях.

Начальнік дзяжурнай змены Юрый Скідзевіч расказаў, што здалёк было відаць, як на адлегласці каля 90 метраў ад берага пад лёд праваліўся чалавек і спрабуе ўтрымацца на плаву.

— Яшчэ ў дарозе я апрануў спецыяльны вадалазны касцюм і ўзяў вяроўку, каб застрахавацца, — кажа Юрый. — Я бег да пацярпелага і за некалькі метраў да яго сам праваліўся пад лёд. Рукамі я праломваў лёд у бок чалавека, і дабраўшыся да яго, узяў яго пад рукі.

У гэты час пажарны Віктар Сцяпанаў ужо з выратавальнай дошкай падбягаў да нас. Разам мы даcталі мужчыну з вады, пагрузілі на дошку і даставілі на бераг.

Выратаванага жыхара гарпасёлка Бешанковічы 1987 года нараджэння агледзелі медыкі і з агульным дыягназам пераахаладжэнне шпіталізавалі ў бальніцу.

А.Тутэйшы з сайта МНС

САЦЫЯЛОГІЯ

КАМУ ДАВЯРАЮЦЬ БЕЛАРУСЫ

На думку Аляксандра Лукашэнкі, дзяржаўныя СМІ ўсё часцей перахапляюць парадак дня ў інтэрнеце. Ці так гэта на самой справе? Канешне, на стане незалежных медыяў не маглі не адбіцца масавыя рэпрэсіі. Аднак, нягледзячы на блакіроўкі сайтаў і арышты журналістаў, недзяржаўныя СМІ ў чарговы раз прадэманстравалі высокую ўстойлівасць і здольнасць перабудаваць сваю працу нават у вельмі цяжкіх умовах.

У выніку беларускай аўдыторыі па-ранейшаму даступны альтэрнатыўны погляд на падзеі ў краіне і свеце. Апытанні, якія праводзіць Chatham House, паказваюць, што на працягу ўсяго 2021 давер да дзяржаўных СМІ заставалася на ўзроўні ніжэй за 20%. У той жа час незалежныя медыя стабільна маюць па гэтым паказчыку ўдвая лепшы вынік (напрыклад, летась – 41%).

Паспрабуем разгледзець гэтае ацэначнае меркаванне праз прызму галоўнай тэмы пачатку 2022 года - расійска-ўкраінскай вайны. Карціна будзе вельмі нагляднай, улічваючы тое, што падача інфармацыі аб баявых дзеяннях у суседзяў у беларускіх незалежных медыя і дзяржаўных СМІ кардынальна адрозніваецца. ДзяржСМІ практычна сталі рэтранслятарамі крамлёўскай прапаганды аб "спецаперацыі" супраць "нацыстаў". Незалежныя медыя, наадварот, разглядаюць уварванне як агрэсію супраць суверэннай Украіны. Чыя пазіцыя аказвае большы ўплыў?

Вельмі паказальным з'яўляецца выказванне наконт гэтага чалавека, якога складана западозрыць у сімпатыях да недзяржаўных СМІ. Дацэнт кафедры паліталогіі БДУ і саветнік прэзідэнта Расійскай асацыяцыі прыбалтыйскіх даследаванняў Усевалад Шымаў піша на Rubaltic.ru: «Празаходняя інфармацыйная сетка, актыўнасць якой значна знізілася пасля жорсткай зачысткі беларускага інфаполя, з пачаткам украінскай кампаніі зноў акрыяла духам і літаральна бамбардзіруе беларускія сацсеткі праўкраінскай і антырасійскай прапагандай. Улічваючы, што беларускі гарадскі клас па-ранейшаму ўспрымае апазіцыйныя рэсурсы як асноўную крыніцу навін, нескладана здагадацца, які эфект аказвае гэтае інфармацыйнае напампоўванне на грамадскія настроі».

І вось, свежае апытанне Chatham House дэманструе, што толькі 3% жыхароў нашай краіны падтрымліваюць уступленне беларускіх войскаў у ваенны канфлікт на баку Расіі. Большасць ставіцца негатыўна да таго, што войска РФ выкарыстоўвае тэрыторыю Беларусі для сваіх мэт. «Ваенныя дзеянні на Украіне ў беларускім грамадстве непапулярныя і ўспрымаюцца як «не нашая вайна». Беларускі абывацель успрымае тое, што адбываецца ў суседняй краіне, насцярожана, скрозь прызму рызык і пагроз уласнай бяспецы. Адпаведна, і ўдзел беларускіх вайскоўцаў ва ўкраінскай аперацыі быў бы сустрэты негатыўна», - пацвярджае Шымаў.

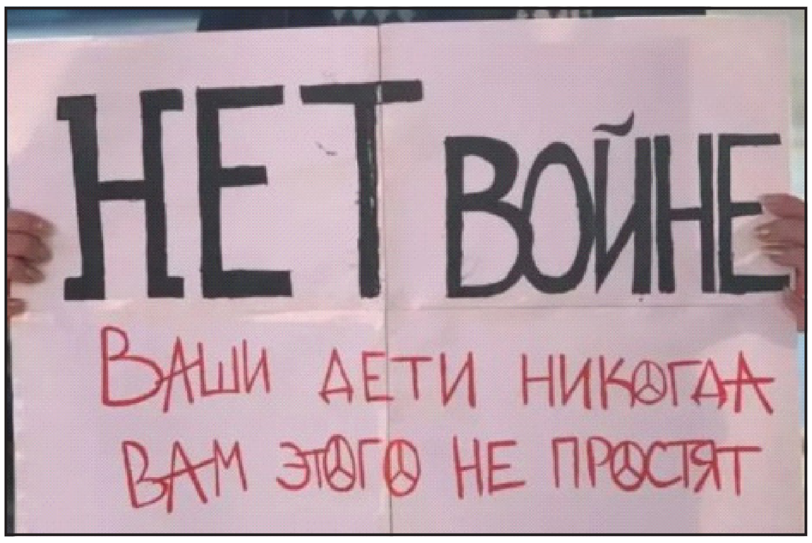
Выглядае, што Лукашэнка пагарачыўся наконт «перахопу позвы» дзяржаўнымі СМІ. Незалежныя медыя па-ранейшаму застаюцца ў беларускім грамадстве значна больш уплывовымі, чым прапагандысцкія рэсурсы, ці то мясцовыя, ці расійскія.

gazetaby.info

НЕ ВАЙНЕ!

КАЛІ ЎЛАДА КІДАЕ Ў АЎТАЗАКІ ТЫХ, ХТО СУПРАЦЬ ВАЙНЫ, ЗНАЧЫЦЬ, ЯНА ЗА ВАЙНУ?

Калі ўлада не прымае хрысціянска-кананічнае «не забі», то, атрымліваецца, падтрымлівае супрацьлеглае яму — «забі»?

У артыкуле 18 абноўленай Канстытуцыі чорным па белым напісана: «Рэспубліка Беларусь выключае ваенную агрэсію са сваёй тэрыторыі ў дачыненні іншых дзяржаў». На добры лад, пры дапамозе новай Канстытуцыі беларускі народ атрымаў магчымасць ачысціць сваю зямлю ад расійскіх войск, якія выкарыстоўваюць яе як плацдарм для вайны ва Украіне. Запатрабаваць гэтага павінен і той, хто любіць называць сябе гарантам Асноўнага закона. Апрануў бы свой падобны на маршальскі мундзір на чарговую сустрэчу ў Маскве ды прыпёр бы свайго безмундзірнага візаві да крамлёўскай сценкі: так, маўляў, народ прагаласаваў.

Але гарант пра вывад чужацкага войска маўчыць. Гаворыць пра няўдзел Беларусі ў вайне. Хоць вядома, што менавіта з беларускіх аэрадромаў узляталі расійскія бамбавікі, каб руйнаваць украінскія гарады. З нашай тэрыторыі зайшлі агрэсарскія войскі ў чарнобыльскую зону.

Міжволі ў галаве ўсплывае такая сітуацыя: жывуць у вёсцы тры суседы. І задумалася аднаму забіць другога. Ён прыходзіць да трэцяга, дзеліцца з ім сваім злачынным планам і просіць натачыць нож. Той паслухмяна дастае тачыла. Будучы забойца кажа: каб заблытаць сляды, я ў цябе пажыву пару дзён. Ладна, жыві. Потым гучыць яшчэ адна просьба: зрабі мне дзірку ў плоце, каб зваліцца, як снег на галаву, з нечаканага боку. Добра, вось табе дзірка. А ідучы на злачынства, ваяўнічы сусед загадвае больш міралюбнаму: яечню на стол і чарку — для смеласці. Атрымлівае і чарку са скваркай.

А на судзе паслухмяны, гасцінны і міралюбны сусед лыпае вачыма і цвердзіць: я ні ў чым не вінаваты, я не забіваў. І што з таго? Паводле закона ён — саўдзельнік. Круці ні круці — трэба ў турму ісці...

Але вернемся да Канстытуцыі. Калі яе не бароніць ад гвалту гэтак званы гарант, то хай бы хоць шараговыя грамадзяне заступіліся. А яны і заступаюцца. Як могуць і на што маюць адвагу ў нашай затэрарызаванай краіне.

Мінчанін Дзмітрый Мацюшонак на ўласным балконе вывесіў плакат з двума караценькімі словамі «Не — вайне!». Прычым напісаў іх па-англійску, можа, каб міліцыя не адразу прачытала. Прачытала імгненна! Мужчыну павязалі.

Паспрабаваў прыкладна ж тымі словамі пратэставаць супраць вайны і жыхар сталіцы Максім Шышко. І — паехаў па наезджанай дарозе ў ізалятар на Акрэсціна.

Дайшло да таго, што адну маладзіцу затрымалі за... Божую запаведзь. Так-так, яна трымала ў руках не антываенны — гэтак ненавісны для беларускіх сілавікоў — лозунг, а шматок кардону з надпісам «Не забі». І яе затрымалі, праўда, пасля прафілактычнай гутаркі вызвалілі.

А ўвогуле за антываенныя пратэсты ў Беларусі было затрымана, паводле афіцыйных звестак МУС, больш за 800 чалавек. Вайна ў Беларусі ператварылася ў недатыкальную рэч. Вось у Індыі свяшчэнныя каровы недатыкальныя, а ў нас — вайна.

Гэта як разумець? «Якое, мілыя, у вас тысячагоддзе на двары»?

Калі ўлада кідае ў аўтазакі тых, хто супраць вайны, значыць, яна за вайну?

Калі ўлада катэгарычна не прымае хрысціянска-кананічнае «не забі», то, атрымліваецца, падтрымлівае супрацьлеглае яму — «забі»?

Калі ўлада нібыта ўсенародна прымае новую Канстытуцыю і тут жа адпраўляе яе наўслед за шматкроць парушанай старой (следам за дзедам), а грамадзян, якія спрабуюць жыць паводле Канстытуцыі, рэпрэсуе і зневажае, то грош цана гэтай уладзе ў вачах народа. Ужо ніякімі ружовымі акулярамі сваю антызаконную і антыхрысціянскую сутнасць яна не прыхавае.

Як нічым не апраўдае ў вачах гісторыі свой саўдзел у вайне. Бо на ўвесь свет чутно, як пад гусеніцамі расійскіх танкаў стогне не толькі беларуская зямля. Пад імі, захляпанымі ўкраінскай крывёю, курчыцца і новапрынятая беларуская Канстытуцыя.

А яшчэ тыя танкі, пазначаныя літарай V, мяшаюць з гразёю радаводныя карані Аляксандра Лукашэнкі. Бо ён сам неаднойчы прызнаваўся, што яны там — паміж Чарнігавам і Кіевам. І куды цяпер падзець той здрапежаны чужымі танкамі радавод?

«Народная Воля»

ГОД ГІСТАРЫЧНАЙ ПАМЯЦІ

ЗАМЕСТ БЕЛАРУСКАЙ НАРОДНАЙ РЭСПУБЛІКІ МАГЛІ АБВЯСЦІЦЬ ВЯЛІКАЕ КНЯСТВА ЛІТОЎСКАЕ

Напярэдадні святкавання 104 годдзя абвяшчэння Беларускай Народнай Рэспублікі «Новы Час» узгадвае пра перадумовы гэтай падзеі і звяртае ўвагу на малавядомыя факты. Ці ведалі вы, што замест БНР нашы продкі маглі прачнуцца ў ВКЛ?

… Заняць «пачэсны пасад між народамі», адраджэнне мовы, культуры — такія мэты ставілі перад сабою патрыёты Бацькаўшчыны.

Ачолілі гэты рух паплечнікі, якія злучыліся ў першай беларускай партыі Беларуская Сацыялістычная Грамада. У нацыянальным пытанні першая праграма партыі прадугледжвала ўтварэнне незалежнай Беларускай дэмакратычнай рэспублікі.

Падчас Першай сусветнай вайны браты Іван і Антон Луцкевічы разам з Вацлавам Ластоўскім выступілі з прапановай пра аднаўленне Вялікага Княства Літоўскага са сталіцай у яго гістарычным цэнтры Вільні, якая была акупаваная на той час немцамі.

У часе вайны нацыянальныя рухі ў Еўропе адчулі вялікі імпульс да незалежнасці.

Беларусь панесла вельмі буйныя чалавечыя страты ў вайне. Пасля гвалтоўнай эвакуацыі ўглыб імперыі на Віленшчыне колькасць насельніцтва зменшылася на прыблізна 20%, на Берасцейшчыне на 45%, на Гарадзеншчыне — больш чым на палову. У суседзяў ужо выношваліся планы аб далучэнні нашых земляў да будучых уласных нацыянальных дзяржаваў.

Прызнаючы беларусаў самастойным народам, немцы цывілізавана ставіліся да нашай мовы і культуры. На акупаванай тэрыторыі пры непасрэдным удзеле Івана Луцкевіча былі адкрытыя 200 пачатковых школ з выкладаннем па-беларуску, беларуская настаўніцкая семінарыя.

У гэтых умовах беларускія нацыянальныя лідары зрабілі стаўку на рэалізацыю ідэі Канфедэрацыі Вялікага Княства Літоўскага — стварэння на зямлі былога Княства агульнай дзяржавы.

19 снежня 1915 Канфедэрацыя апублікавала на чатырох мовах Краю (беларускай, літоўскай, польскай, ідыш) зварот («універсал»), якім абвясціла пра свой намер стварыць дзяржаву. ..

Разам з тым 6 студзеня 1916 у Коўне адбылася канферэнцыя літоўскіх і латышскіх арганізацый, якія стварылі Галоўны літоўскі народны камітэт. У дэкларацыі канферэнцыі сцвярджалася, што літоўцы і латышы, добраахвотна аб'яднаўшыся, утвараюць незалежную дзяржаву — Вялікае Княства Літоўскае — з 2 аўтаномнымі тэрыторыямі. Канферэнцыя прапанавала беларусам далучыцца да новай дзяржавы ў якасці трэцяй аўтаномнай часткі.

Улетку 1916 Беларускі народны камітэт на чале з Антонам Луцкевічам прапанаваў ідэю больш шырокага дзяржаўнага ўтварэння ад Балтыйскага да Чорнага мора. Гэтая дзяржава павінна была складацца з Беларусі, Літвы, Латвіі і Украіны. Замест адной дзяржавы з аўтаномнымі тэрыторыямі планавалася стварыць канфедэрацыйны альянс незалежных дзяржаваў — Злучаныя Штаты, як напісаў Луцкевіч.

Спачатку як літоўскія, так і нямецкія палітычныя колы даволі ўважліва назіралі за развіццём праекта Канфедэрацыі, у прыватнасці, ёй цікавіўся будучы дыктатар Літоўскай Рэспублікі Антанас Сметона. Рэзка адмоўна аднесліся да ідэі польскія дэмакраты, якія мелі ідэю федэрацыі Літвы і Польшчы па ўзоры былой Рэчы Паспалітай.

У 1917 беларускія арганізацыі працягвалі выступаць за ўтварэнне Беларуска-Літоўскай дзяржавы, прычым рабілі гэта, негледзячы на пазіцыю Літоўскай Рады (Тарыбы), што заявіла аб прэтэнзіях на беларускія землі. Ідэю такой дзяржавы ў верасні 1917 падтрымаў Беларускі нацыянальны камітэт у Менску.

…Паміж Тарыбай і Віленскай беларускай радай існавала дамоўленасць пра магчымасць стварэння ў будучым федэрацыйнай Беларуска-Літоўскай дзяржавы. У выніку ў склад Тарыбы з 24 чалавек былі ўведзеныя 6 прадстаўнікоў Віленскай рады, у тым ліку Вацлаў Ластоўскі, Іван Луцкевіч, Янка Станкевіч, а ў кабінеце міністраў незалежнай Літвы з'явілася Міністэрства беларускіх справаў пад кіраўніцтвам Язэпа Варонкі. Юрысдыкцыя міністэрства пашыралася на тэрыторыю былой Гарадзенскай губерні, асобныя паветы Віленскай і Сувалкаўскай губерняў. Гэтая тэрыторыя з насельніцтвам каля 2 млн чалавек павінна была мець статус аўтаномнай адзінкі з дзяржаўнай беларускай мовай.

Нацыянальныя арганізацыі аб'ядналіся ў Вялікай Беларускай Радзе. Дзеля вызначэння далейшага лёсу Беларусі Рада склікала ў Менску Усебеларускі з'езд (кангрэс) у снежні 1917. Старшынём быў абраны Іван Серада. На з'ездзе прагучаў заклік: «Няхай жыве Беларуская Народная Рэспубліка!» З'явілася прапанова стварыць Беларускую Рэспубліку ў складзе федэратыўнай Расеі, аднак сярод дэлегатаў з'езду ўсё большую вагу набіралі незалежніцкія настроі.

Дэлегаты падзяліліся на тых, хто змагаўся за поўную незалежнасць, і на тых, хто выступаў за аўтаномную дэмакратычную рэспубліку ў складзе Расеі. Дэлегаты кангрэсу выказалі трывогу, што камуністы вядуць у Берасці перамовы пра мір без уліку інтарэсаў Беларусі. Запрошаныя на кангрэс камуністы ад удзелу ў ім ухіліліся, але пільна сачылі за падзеямі. Орган камуністаў — Паўночна-Заходні абкам РСДРП (б), які кіраваў Мяснікян (яго імём названая напрыклад вуліца ў Мінску ля вакзалу — Мяснікова), не прызнаваў не толькі права беларусаў на самавызначэнне, але і нават самога факта існавання беларускай нацыі. Убачыўшы, што на з'ездзе набіраюць вагу незалежніцкія настроі, камуністы пастанавілі разагнаць яго з дапамогай вайсковай сілы, дэкрэт падпісаў старшыня народных камісараў Ландэр (таксама мае вуліцу імя сябе ў сталіцы). Частку дэпутатаў арыштавалі, з'езд спыніў паседжанні, але Рада Усебеларускага з'езда, якой дэлегаты перадалі сваю ўладу, выбрала са свайго складу Выканаўчы камітэт, які ўзначаліў Язэп Варонка, адзін з кіраўнікоў Грамады.

Напрыканцы студзеня 1918 у Вільні прайшла Беларуская канферэнцыя, якая прыняла рэзалюцыю аб імкненні стварыць незалежную суверэнную дэмакратычную дзяржаву з дзвюх асноўных нацыянальных тэрыторый — беларускай і літоўскай, у найшчыльнейшай еднасці з

(працяг на стар. 4)

ГОД ГІСТАРЫЧНАЙ ПАМЯЦІ

(пачатак на стар. 3)

Курляндыяй.

…Гэты курс на аб'яднанне Беларусі з Літвой, Латвіяй і ў перспектыве з Украінай быў абумоўлены шырокім колам прычынаў, найперш неабходнасцю выйсця да мора, і вядома патрэбаю нацыянальнай абароны.

19 лютага 1918 камуністы ўцяклі з Менску пасля пачатку наступу нямецкіх войскаў. Выканаўчы камітэт здолеў выйсці з падполля. У сваёй першай Устаўной грамаце 21 лютага камітэт абвясціў сябе ў Беларусі часовай уладай. Выканкам стварыў Урад Беларусі — Народны Сакратарыят на чале з Язэпам Варонкам, але Менск занялі немцы, якія канфіскавалі сродкі Урада, скінулі з яго будынку бчб сцяг і разагналі службоўцаў. У адказ на такую палітыку Германіі наш Урад неадназова выступаў з нотамі пратэсту, кажучы, што акупацыя кайзераўцамі пазбавіла Беларускі ўрад магчымасці стварыць неабходную ўзброеную сілу для адстойвання недатыкальнасці сваёй тэрыторыі. Негледзячы на гэта, Выканкам Рады Усебеларускага з'езда зноў звярнуўся да беларусаў 9 сакавіка з Другой Устаўной граматай, дзе пазначаліся дзяржаўны лад Беларусі, правы і свабоды яе грамадзянаў.

У сакавіку 1918 у Берасці была падпісаная мірная дамова між Савецкай Расеяй і Германіяй, без удзелу беларускай дэлегацыі. Гэтая дамова пакідала частку Беларусі немцам (перадаем прывітанне падзелам Рэчы Паспалітай).

23 сакавіка Антон Луцкевіч выступіў на паседжанні Народнага Сакратарыята, дзе казаў аб тым, што фармальна Беларусь застаецца тэрыторыяй Расеі, бо першая і другая ўстаўныя граматы не скасоўваюць абвешчанай на кангрэсе федэратыўнай сувязі з Расеяй, а гэта не адпавядае надзеям і памкненням беларускага народа. У выніку раніцай 25 сакавіка прынялі Трэцюю ўстаўную грамату, у якой абвяшчалася аб незалежнасці Беларускай Народнай Рэспублікі.

(скарочана)

Павел Хадзінскі
«Новы Час»

РАСІЯ

У ПУТИНА БЫЛА «БОЛЬШАЯ СТРАТЕГИЯ». И ОНА ПРОВАЛИЛАСЬ

Политолог Кирилл Шамиев — об ошибках мира при оценке Кремля и об ошибках Кремля при оценке остального мира.

За отправную точку агрессивной внешней политики России можно взять 2007 год, когда Путин во время Мюнхенской конференции по безопасностиоткровеннораскритиковал стратегию западных стран. Президент России тогда высказал свою главную, актуальную до сих пор, претензию: расширение Североатлантического альянса неприемлемо, потому что это часть стратегии США по распространению собственной зоны военно-политического влияния в ущерб интересам России.

На саммите Россия — НАТО в апреле следующего года Путин открыто угрожал уничтожением Украины в случае вхождения в альянс, называя соседнюю страну «даже не государством».

Спустя пять дней после речи в Мюнхене Путин назначил новым министром обороны Анатолия Сердюкова, человека из «питерской» команды, который кардинально изменил российские вооруженные силы. Благодаря инициированным им структурным изменениям стала возможной последующая военная модернизация. Это была сложная задача, которая в итоге привела к отставке Сердюкова, когда Путин вернулся в президентское кресло.

Помимо попыток модернизировать вооруженные силы и реформировать военно-промышленный комплекс, Кремль поручил проводить ежегодные инспекции и обновление сети бомбоубежищ по всей стране. Устаревшая и разворованная советская инфраструктура гражданской обороны нуждалась в ревизии и обновлении. Москва также пыталась экспериментировать с созданием армейского резерва, который в 2021 году получил название БАРС — «Боевой армейский резерв страны». Правда, он был сформирован поздно, во многом из-за управленческой косности и концептуальной отсталости системы российских военных комиссариатов, унаследованной от Советского Союза (и остающейся одним из самых архаичных институтов в стране).

Помимо военных вопросов, администрация Путина активно «захватывала» внутреннюю политику. В регионах Кремль постепенно усилил влияние силовых структур: в одних субъектах федерации выходцы из них становились губернаторами, а в других правоохранительные органы устраивали облавы на региональных руководителей. Сигнал был ясен — главы регионов должны быть исключительно лояльны и способными выполнять любые приказы Кремля. В противном случае, их ждали следствие и тюрьма.

Репрессии против оппозиции и формирование лояльного гражданского общества были частью процесса по внутриполитической мобилизации. Уничтожение отдельных политических лидеров, раздробление оппозиционных групп, кооптация гражданских инициатив при помощи грантов и доступа к власти, создание альтернативных провластных молодежных движений и цензура были необходимы для формирования согласного населения и безропотной работы авторитарной политической системы.

В глазах представителей российского режима, оппозиция, «иностранные агенты», независимые гражданские движения в военное время становятся в лучшем случае подозреваемыми, а в худшем — пособниками врага. Предварительная зачистка снизила их протестный потенциал до допустимого минимума.

Кремль также готовил страну к экономическим санкциям. С 2014 года в России активно велась работа по обеспечению «экономической безопасности». Москва определила полномочия и обязанности федеральных ведомств по противодействию санкциям, а также создала законодательную базу для работы в чрезвычайной ситуации.

Более того, правительство проводило «стресс-тесты» для госкомпаний, проверяя их готовность к отключению SWIFT, дефициту западного оборудования, ограничениям на конвертацию рубля. Центробанк также готовился к спасению российской финансовой системы.

При этом сами контуры будущей эскалации закладывались в скрытом режиме. Даже высокопоставленные чиновники не знали, к чему именно Кремль требует готовиться. Только отстраненный и комплексный анализ позволял признать катастрофическое — идет подготовка к настоящей войне.

К 2022 году мозаика собралась почти полностью, за исключением ключевой детали — решения Владимира Путина. Опубликованный 21 февраля ультиматум стал последней попыткой получить желанное невоенным путем. Чека была выдернута, и 24 февраля граната была брошена в сторону Украины.

Путин продемонстрировал удивительную последовательность своих прямолинейных взглядов, не изменившихся за 15 лет. НАТО — это угроза России. Украина — «мнимое государство», лишенное права на собственную независимую внешнюю политику и интеграцию в структуры Запада. При этом западные политики воспринимали эти заявления как оторванную от реальности пропаганду и не относились к ним серьезно.

Вторжением в Украину Путин показал, что понять его внешнюю политику просто — надо только слышать, что он говорит….

(скарочана)

gazetaby.info

БЕЛАРУСЬ - ЗАХАД

МОСТЫ С МИРОМ У ЛУКАШЕНКОВСКОЙ БЕЛАРУСИ СОЖЖЕНЫ ЕЩЕ НЕ НАСТОЛЬКО, КАК У ПУТИНСКОЙ РОССИИ

Политический обозреватель Артем Шрайбман — о туманном будущем нашей страны. Беларусь может оказаться как шлюпкой, которая в последний момент успеет отплыть от Титаника, так и той, что будет затянута в его воронку.

— Сценарий переворота в России, естественно, не единственный из возможных. Многие режимы прошлого на годы переживали свои самоубийственные внешние авантюры, — пишет Артем Шрайбман. — Эти годы не были стабильными, но ресурсов на кормление элиты и ее охранников хватало.

Если Путину удастся завершить острую фазы войны соглашением с Украиной, которое можно будет преподнести дома как достижение заявленных целей, риск переворота в обозримой перспективе снизится.

Можно ли достичь такого соглашения, купит ли народ и элита России, насколько оно будет устойчивым — всё важные вопросы, но пока оставим их в стороне.

Проблема в том, что даже такой исход не уведет нас с траектории, на которую встала Россия. Будет ли этот процесс быстрым или вялым, линейным или волнообразным, но нас ждет многолетний закат российского государства.

Как бы ни закончилась война с Украиной, отношения Запада (и всех, кто не хочет с ним ссориться) с режимом Владимира Путина не восстановимы. Даже если удастся снять часть санкций, курс на отказ от российских энергоресурсов и экономическое отмежевание от России выглядят необратимыми.

Отсутствие как денег на покупку лояльности союзников, так и способности производить привлекательные для них идеи и ориентиры развития приведут к оставанию связей России с ее союзниками.

Мы уже это видим в нейтральной или мягко проукраинской позиции центральноазиатских стран или, например, Азербайджана.

Судьба же нашей страны становится более туманной. Беларусь при всей своей зависимости от России (которая только усугубляется из-за неспособности Лукашенко отличить свои интересы от национальных) может оказаться как шлюпкой, которая в последний момент успеет отплыть от Титаника, так и той, что будет затянута в его воронку.

И здесь важно смотреть на то, какие из форм зависимости приобретут институциональный характер, а какие останутся по своей сути временными. Даже сегодняшнее использование территории Беларуси российской армией — это временный, пусть и очень значимый процесс. Не подписывается никаких соглашений об их постоянном базировании, Минск не берет на себя никаких вечных обязательств.

То же самое касается переориентации белорусского экспорта на Россию. Все это не обязанность Беларуси. При изменении санкционной конъюнктуры и при наличии воли, перенаправить их обратно будет сложно, но возможно.

Из-за чего стоит переживать, так это из-за таких соглашений, которые замещают белорусские институты российскими или дают Москве экстерриториальные права, своеобразные якоря на белорусской земле.

Это, например, новые военные базы и объекты с договорами на десятилетия пребывания в Беларуси, переход все еще перспективных госпредприятий, банков или стратегической инфраструктуры в российскую собственность, единая валюта, переход на российское программное обеспечение в критических отраслях регулирования (налоги, таможня, банки и т.д.).

Уничтоженные собственные госинституты намного сложнее отстроить, чем вернуться к довоенным цепочкам торговли, открытым границам, нейтральной внешней политике и даже отстроить национальное информационное пространство.

Мосты с миром у лукашенковской Беларуси сожжены еще не настолько, как у путинской России. Москву и Минск в мире все еще разделяют на главного агрессора и неохотного соучастника.

Ситуация в регионе стала настолько катастрофичной и динамичной одновременно, что я не знаю, хватит ли у белорусской власти хитрости, воли и ресурсов не сдать институциональные основы суверенитета. Желания в этих областях ложиться под Москву у власти в Минске и среди белорусов нет. Но мы давно прошли ту стадию, когда желания Лукашенко или мнение народа были единственной переменной в уравнении.

Если же у Беларуси получится пройти фазу российской агонии без необратимых потерь, то так же, как закат СССР дал шанс его сателлитам вырваться из колхоза за колючей проволокой, закат России будет вторым шансом для ее бывших колоний, которые не смогли сделать правильный выбор 30 лет назад.

gazetaby.info

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stankevich62@gmail.com тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 30.03.2022 у 18.15
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.